

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Sžk/4/2018
Identifikačné číslo spisu: 8017200167
Dátum vydania rozhodnutia: 21.11.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:8017200167.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a z členiek senátu JUDr. Sone Langovej a JUDr. Anny Peťovskej PhD. v právnej veci sťažovateľa (pôvodne žalobca): TOBI CONSTRUCT s. r. o., so sídlom Fučíkova 438/86, Gíraltovce, IČO: 47 955 341, zastúpený JUDr. Ladislavom Miklošom, advokátom so sídlom Vodná 6, Košice, proti žalovanému: Inšpektorát práce Prešov, so sídlom Konštantínova 3308/6, Prešov, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. IPV-5-12-2.2/P/E22, A24, 25-17 zo dňa 15.02.2017, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 2S/14/2017-63 zo dňa 13. októbra 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť sťažovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 2S/14/2017-63 zo dňa 13. októbra 2017 **z a m i e t a**.

Sťažovateľovi právo na náhradu trov kasačného konania **n e p r i z n á v a**.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Prešove (ďalej v texte aj krajský alebo správny súd) rozsudkom č. k. 2S/14/2017-63 zo dňa 13. októbra 2017 podľa ust. § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „S. s. p.“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného - Protokolu o výsledku inšpekcie práce č. IPV-5-12-2.2/P/E22, A24, 25-17 zo dňa 15.02.2017 podľa § 7 ods. 3 písm. a) v nadväznosti na § 13 ods. 2 a § 14 ods. 1, 2 a 4 zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce (ďalej len „zákona o inšpekcii práce“) a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a o nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákona č. 82/2005 Z. z.“), ktorá bola vykonaná dňa 22.11.2016, 12.12.2016 u zamestnávateľa TOBI CONSTRUCT s. r. o., Fučíkova 438/86, Gíraltovce.

2. V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že v čase výkonu inšpekcie práce dňa 22.11.2016 bolo zistené, že kontrolované stavenisko, ktoré je v zastavanom území obce nebolo oplotené do výšky 1,8 m, čím by sa vymedzilo ochranné pásmo a týmto oplotením by sa zabránilo vstupu neoprávnených osôb do

ohrozeného priestoru. Inšpektori práce vykonali inšpekciu práce na hore uvedenej stavbe aj dňa 12.12.2016, kedy sa zistilo, že oplotenie stavby nebolo vykonané ani v tento deň. Ďalej bolo zistené, že stavebník (kontrolovaný subjekt) nepredložil v čase výkonu inšpekcie práce, v ktorého územnom obvode sa stavenisko nachádza (t. j. Inšpektorátu práce Prešov) oznámenie o stavbe, čím porušil nariadenie vlády SR č. 396/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko, čo mal vykonať ešte pred začatím stavebných prác. Stavebník taktiež viditeľne neumiestnil na stavenisku oznámenie o stavbe, čím porušil Nariadenie vlády SR č. 396/2006 Z. z. o min. bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko, čo mal vykonať ešte pred začatím stavebných prác. Kontrolovaný subjekt nepredložil doklad, ktorým by preukázal (resp. odôvodnil) prítomnosť kontrolovanej fyzickej osoby uvedenej pod písmenom b), ktorá v čase inšpekcie práce vykonávala na uvedenej kontrolovanej stavbe pomocné stavebné práce s vedomím kontrolovaného subjektu. Na úseku bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci boli teda uvedené nedostatky na stavenisku označené ako bod 1, 2, 3 a na úseku nelegálneho zamestnávania zistené nedostatky pod bodom 4. Žalovaný presne novozistené nedostatky popísal v bode „bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci pod D označeným ako 1002 - stavenisko bod 1“. Ako iné riadenie BOZP na úseku, pod identifikačným číslom 0399, kvalifikoval pod bodom 2 a 3 ďalšie porušenia zo strany žalobcu, pričom v bode 2 protokolu žalovaný uviedol, že stavebník nepredložil inšpektorátu práce, v ktorého územnom obvode sa stavenisko nachádza, ešte pred začatím stavebných prác na uvedenej stavbe (ani dňa 22.11.2016 v čase začatia inšpekcie práce) oznámenie o stavbe, čo je v rozpore s § 6 ods. 1 písm. a) zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v nadväznosti na § 3 ods. 3), príloha č. 1 Nariadenia vlády SR č. 396/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko. V bode 3 žalovaný uviedol, že stavebník nemal v čase vykonanej inšpekcie práce dňa 22.11.2016 na kontrolovanom stavenisku viditeľne umiestnené oznámenie o stavbe, čo mal vykonať ešte pred začatím stavebných prác, čo je v rozpore s § 6 ods. 1 písm. a) zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v nadväznosti na § 3 ods. 4 príloha č. 1 Nariadenia vlády SR č. 396/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko.

3. Žalovaným boli presne špecifikované a označené skutky, ktoré sa kladú za vinu žalobcovi ako iný správny delikt, pričom boli uvedené aj príslušné ustanovenia zákona č. 124/2006 Z. z., ako aj Nariadenia vlády SR č. 396/2006 Z.z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách, ktoré boli zo strany žalobcu porušené. Opatrením boli inšpektorom práce v súlade s ustanovením § 12 ods. 2 písm. b) zákona o inšpekcii práce a zákona č. 82/2005 Z. z. nariadené odstrániť uvedené nedostatky v bodoch 1, 2, 3 a 4 do troch dní od uzavretia protokolu. Ďalej inšpektor práce v súlade s ustanovením § 14 ods. 2 zákona o inšpekcii práce a zákona č. 82/2005 Z. z. uložil zamestnávateľovi povinnosť:

- prijať opatrenia na odstránenie zistených porušení predpisov a ich príčin,
- doručiť Inšpektorátu práce Prešov, Konštantínova 6, Prešov písomnú správu o splnení opatrení na odstránenie zistených porušení predpisov a ich príčin a o odstránení nedostatkov, v lehote do piatich dní od uplynutia lehoty na ich odstránenie.

4. Podľa názoru krajského súdu bolo inšpektormi práce v dňoch 22.11.2016 a 12.12.2016 vykonané rozsiahle dokazovanie, kedy boli opätovne skontrolované uvedené opatrenia, či zo strany žalobcu boli splnené alebo nie. Správny súd mal za preukázané, že uvedené opatrenia, ktoré boli konkrétne uložené žalobcovi splnené neboli a žalobca aj napriek tomu, že mu bola uložená lehota na odstránenie zistených nedostatkov pod bodom 1, 2 a 3, ktoré sa konkrétne týkali oplotenia staveniska, nepredloženia oznámenia o stavbe inšpektorátu práce, ako aj viditeľného umiestnenia oznámenia o stavbe, ktoré malo byť vykonané ešte pred začatím stavebných prác, čo bolo zistené pri výkone inšpekcie 12.12.2016, nespĺnil. Ďalšie porušenie, ktoré sa týkalo nelegálneho zamestnávania osoby M. Q., ktorý mal vykonávať na stavenisku pomocné práce, čo podľa tvrdenia inšpektorov práce bolo v rozpore s § 3 ods. 2 Zákonníka práce v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. a) zákona č. 82/2005 Z. z., ktorý nedostatok uvedený pod bodom 4, v protokole o inšpekcii práce zo dňa 15.02.2017 bol nakoniec Dodatkom č. 2 zo dňa 08.03.2017 odstránený a tento nebol považovaný za porušenie povinností žalobcu pri inšpekcii práce, ktorá bola vykonaná v dňoch 22.11.2016 a 12.12.2016.

5. Ustanovenia zákona č. 124/2006 Z. z. o BOZP, ako aj zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a

citované Nariadenie vlády SR č. 396/2006 Z. z., ako aj Vyhláška č. 47/2013 Z. z. Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri stavebných prácach presne špecifikujú povinnosti stavebníka, ktoré mu vyplývajú a ktoré pod hrozbou uloženia sankcie je povinný vykonávať. Krajský súd konštatoval, že ako vyplýva z obsahu administratívneho spisu predloženého žalovaným, týmito ustanoveniami citovaných zákonných noriem sa žalobca neriadil.

6. Krajský súd poukázal v plnom rozsahu na Protokol o výsledku inšpekcie práce zo dňa 15.02.2017 pod č. IPV-5-12-2.2/P/E22, A24, 25-17, ako aj na jeho Dodatok č. 1 k protokolu č. IPV-5-12-2.2/P/E22, A24, 25-17 zo dňa 02.03.2017 ODDBOZP/KON/2017/236/3024, v ktorom sa žalovaný dostatočným spôsobom vysporiadal so všetkými námietkami uvádzanými žalobcom k Protokolu o inšpekcii práce zo dňa 15.02.2017, ktorými reagoval na obsah uvedeného protokolu a žalovaný okrem iného argumentoval dostatočne zisteným skutkovým stavom, na ktorý poukázal v Dodatku č. 1 zo dňa 02.03.2017. Dodatkom č. 2 k protokolu zo dňa 15.02.2017 pod č. ODDBOZP/KON/2017/236/3310 nariadil žalovaný odstrániť zistené nedostatky v bodoch 1, 2, 3 tohto protokolu do troch dní od uzavretia protokolu. Pritom v tomto Dodatku č. 2 uviedol, že ostatné časti prerokovaného protokolu zo dňa 15.02.2017, uzatvoreného Dodatkom č. 1 zo dňa 02.03.2017 zostávajú nezmenené, tzn. že v platnosti ostáva tak Dodatok č. 1, ako aj samotný Protokol o inšpekcii práce spísaný 15.02.2017.

7. Záverom krajský súd konštatoval, že vydaním protokolu, ako aj dodatkov č. 1 a 2 nedošlo k porušeniu subjektívnych práv žalobcu a preto správny súd uvedené rozhodnutia - Protokol zo dňa 15.02.2017 v spojení s Dodatkom č. 1 a 2 považuje za rozhodnutia vydané v súlade so zákonom, na základe dostatočne zisteného skutkového stavu, z ktorého bol prijatý správny právny záver a uvedené rozhodnutia boli dostatočne odôvodnené na to, aby súd konštatoval, že sú preskúmateľné.

8. Vzhľadom na uvedené skutočnosti krajský súd dospel k záveru, že správna žaloba žalobcu nie je dôvodná. Napadnuté rozhodnutie - Protokol žalovaného zo dňa 15.02.2017 č. IPV-5-12-2.2/P/E22, A24, 25-17 v spojení s Dodatkom č. 1 zo dňa 02.03.2017 č. ODDBOZP/KON/2017/236/3024 a s Dodatkom č. 2 z 08.03.2017 č. ODDBOZP/KON/2017/236/3310 považuje za správny a vydaný v súlade so zákonom, a preto žalobu žalobcu podľa § 190 S. s. p. zamietol.

9. Proti rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote žalobca kasačnú sťažnosť podľa § 440 ods. 1 písm. g/ a h/ Správneho súdneho poriadku, v ktorej uviedol, že správny súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci, pričom sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu.

10. V kasačnej sťažnosti sťažovateľ uviedol, že žalovaný ani správny súd nedokázali, že plánované trvanie prác na stavenisku bude dlhšie ako 30 pracovných dní a na stavenisku bude súčasne pracovať viac ako 20 fyzických osôb, a takisto nedokázali, že rozsah plánovaných prác prekročí 500 osobohodín. Sťažovateľ je toho názoru, že krajský súd v napadnutom rozhodnutí neodôvodnil, z akých dôvodov neskúmal žalobnú námietku nedokázaných zákonných požiadaviek na obvinenie žalobcu z nesplnenia oznamovacej povinnosti inšpektorátu práce v územnom obvode, kde sa stavenisko nachádza, čím došlo k porušeniu jeho práva na riadne a dostatočné odôvodnenie rozhodnutia. Krajský súd podľa jeho názoru neposudzoval výrokovú časť a odôvodnenie rozhodnutia v znení jeho dodatkov podľa § 47 ods. 2 a 3 Správneho súdneho poriadku, čím nepoužil správny právny predpis.

11. Sťažovateľ ďalej uviedol, že žalovaný splnil ustanovenie § 14 ods. 2 zákona o inšpekcii práce len v tej jeho časti, že uložil opatrenia a uložil povinnosť, avšak k samotnému navrhnutiu opatrení nedošlo, pričom zákon v spomínanom ustanovení nepoukazuje na oprávnenosť alebo možnosť, ale priamo stanovuje povinnosť inšpektora navrhnuť opatrenia podľa § 12 ods. 2 písm. a/ zákona o inšpekcii práce.

12. Podľa názoru sťažovateľa sa krajský súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu, keď jeho právne posúdenie nevychádza zo správneho poriadku, svoj rozsudok riadne neodôvodnil, a poukázal pritom na rozhodnutie kasačného súdu sp. zn. 8Sžo/19/2014 zo dňa 30.09.2015 a 4Cdo/171/2005 z 27.04.2006, keď za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie treba považovať

tiež nedostatok riadne a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia.

13. Sťažovateľ namietal nedostatočné odôvodnenie jeho námietok, ktoré sa týkajú zmätočnosti Dodatkov č. 1 a 2 k Protokolu o výsledku inšpekcie, z ktorých nemá zrejmé, ktorý dodatok je pre žalobcu záväzný. Rovnako namietal, že krajský súd neodôvodnil, prečo danú námietku nepovažoval za potrebné odôvodniť.

14. Sťažovateľ preto navrhol, aby kasačný súd zmenil rozsudok krajského súdu tak, že Protokol o výsledku inšpekcie práce zo dňa 15.0.2017 č. IPV-5-12-2.2/P/E22, A24, 25-17 v spojení s Dodatkom č. 1 zo dňa 02.03.2017 č. ODDBOZP/KON/2017/236/3024 a s Dodatkom č. 2 z 08.03.2017 č. ODDBOZP/KON/2017/236/3310 zruší a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie.

15. Ku kasačnej sťažnosti sa vyjadril žalovaný a uviedol, že inšpekciu práce u žalobcu vykonávali inšpektori práce Ing. H. B. a Ing. W. D., ktorí sú oprávnení a odborne spôsobilí posúdiť trvanie tak rozsiahlych stavebných prác, ako sa vykonávali na predmetnej stavbe. Podľa vyhotovenej fotodokumentácie a rozsahu stavebných prác, aké sa ešte mali podľa plánu vykonať do ukončenia stavebných prác, mali inšpektori práce ako odborníci v odbore stavebníctvo, na základe zistení priamo na stavbe jednoznačne za preukázané, že už pri plánovaní stavby musel žalobca predpokladať, že prekročí 500 osobdní. Išlo o rozsiahlu stavbu, kde sa vykonali výkopové práce, betonáže, montážne práce, práce pri výstavbe strechy a inšpektori práce museli do úvahy zobrať aj práce na vnútorných rozvodoch, terénne úpravy a ďalšie. Rozsah plánovaných prác sa určuje od začatia stavebných prác po úplné ukončenie stavebných prác na stavenisku, teda až do doby kolaudácie. Žalovaný ďalej poukázal na to, že pre splnenie povinnosti podľa § 3 ods. 3 nariadenia vlády č. 396/2006 Z. z. je rozhodujúca existencia jednej alebo druhej skutkovej podstaty, nie je potrebné preukázať obe súčasne.

16. Žalovaný poukázal na to, že inšpektor práce ani inšpektorát práce nie sú oprávnení určiť kontrolovanému subjektu konkrétny spôsob vykonania nápravy, ale len cieľ, ktorý sa má touto nápravou dosiahnuť, čomu zodpovedá vyjadrenie povinnosti, ktoré je obsiahnuté v napadnutom protokole. Z ustanovenia § 14 ods. 2 zákona o inšpekcii práce vyplýva, že v protokole inšpektor práce navrhne opatrenia podľa § 12 ods. 2 písm. a/, pojem „navrhne“ sa v tomto ustanovení priamo týka iba opatrenia podľa § 12 ods. 2 písm. a/ a nevzťahuje sa na opatrenia podľa § 12 ods. 2 písm. b/, c/, g/, h/ a i/ zákona o inšpekcii práce, pretože v tomto prípade už zákonodarca použil pojem uloží.

17. Ani s konštatovaním žalobcu o nevysporiadaní sa s platnosťou Dodatku č. 1 žalovaný nesúhlasí a uviedol, že Dodatkom č. 2 inšpektorka práce zrušila konštatované porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania uvedené v Protokole v bode č. 4 a zároveň upravila opatrenia v prípade bodu 4. V závere Dodatku č. 2 jasne uviedla, že ostatné časti prerokovaného protokolu uzatvoreného Dodatkom č. 1 zo dňa 02.03.2017 zostávajú nezmenené.

18. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len "najvyšší súd") ako súd kasačný [§ 438 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len "S. s. p.")], po zistení, že kasačnú sťažnosť podal včas účastník konania zastúpený v súlade s ustanovením § 449 ods. 1 S. s. p., bez nariadenia pojednávania (§ 455 S. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

19. V správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. Každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde (§ 2 ods. 1 a 2 S. s. p.).

20. Správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto

zákonom (§ 6 ods. 1 S. s. p.).

21. Úlohou správneho súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi, ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúce vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

22. Najvyšší súd Slovenskej republiky, po oboznámení sa s rozsahom a dôvodmi kasačnej sťažnosti proti napadnutému rozsudku Krajského súdu v Prešove, po preskúmaní napadnutého rozsudku a po oboznámení sa s obsahom pripojeného spisového materiálu nezistil žiaden dôvod na to, aby sa odchytil od logických argumentov a relevantných právnych záverov obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku. Tieto závery spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku.

23. Úlohou správneho súdu v predmetnej veci bolo, na základe žaloby sťažovateľa, preskúmať zákonnosť postupu a rozhodnutia žalovaného - Protokolu o výsledku inšpekcie práce zo dňa 15.02.2017, č. IPV-5-12-2.2/P/E22, A24, 25-17 v spojení s Dodatkom č. 1 zo dňa 02.03.2017, č. ODDBOZP/KON/2017/236/3024 a s Dodatkom č. 2 z 08.03.2017, č. ODDBOZP/KON/2017/236/3310, ktorá bola vykonaná dňa 22.11.2016, 12.12.2016 u zamestnávateľa (sťažovateľa) TOBI CONSTRUCT s. r. o., Fučíkova 438/86, Gíraltovce.

24. Z priloženého administratívneho spisu vyplýva, že žalovaný v protokole citoval príslušné doklady, z ktorých boli zistené uvedené nedostatky, ktoré sú v tomto protokole uvedené ako skutkový stav zistený u kontrolovaného subjektu a kontrolovanej stavbe. Dňa 22.11.2016 bolo zistené, že kontrolované stavenisko, ktoré je v zastavanom území obce nebolo oplotené do výšky 1,8 metra, čím by sa vymedzilo ochranné pásmo a týmto oplotením by sa zabránilo vstupu neoprávnených osôb do ohrozeného priestoru. Inšpektori práce vykonali inšpekciu na predmetnej stavbe aj 12.12.2016, kedy sa zistilo, že oplotenie stavby nebolo vykonané ani v tento deň, pričom inšpektori práce v súvislosti s oplotením staveniska spísali zápisnicu o podaní informácií so stavbyvedúcim pánom W. Q.. V čase výkonu inšpekcie práce bolo zistené, že stavebník nepredložil inšpektorátu práce, v ktorého územnom obvode sa stavenisko nachádza oznámenie o stavbe, čím porušil Nariadenie vlády SR č. 396/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko, čo mal vykonať ešte pred začatím stavebných prác. Ďalej bolo zistené, že stavebník viditeľne neumiestnil na stavenisku oznámenie o stavbe, čím porušil Nariadenie vlády SR č. 396/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko, čo mal takisto vykonať ešte pred začatím stavebných prác. V oblasti nelegálneho zamestnávania boli zistené nedostatky spočívajúce v nelegálnom zamestnávaní. Bolo zistené, že kontrolovaný subjekt porušil zákaz nelegálneho zamestnávania tým, že dňa 22.11.2016 v čase vykonanej kontroly na stavenisku, na Dukelskej ulici v Gíraltovciach o 10.00 hod. využíval závislú prácu fyzickej osoby: M. Q., ktorý pre kontrolovaný subjekt vykonával pomocné stavebné práce na hore uvedenom kontrolovanom stavenisku a nemal s ním založený pracovnoprávny vzťah podľa osobitného predpisu, čo je v rozpore s ustanovením § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. a) zákona č. 82/2005 Z. z.

25. Na základe uvedených porušení a zistených nedostatkov inšpektor práce v súlade s ustanovením § 12 ods. 2 písm. b) zákona o inšpekcii práce a zákona č. 82/2005 Z. z. nariadil opatrením odstrániť zistené nedostatky v bodoch 1, 2, 3 a 4 tohto protokolu do troch dní od uzavretia protokolu. Inšpektor práce ďalej v súlade s ustanovením § 14 ods. 2 zákona o inšpekcii práce a zákona č. 82/2005 Z. z. uložil zamestnávateľovi povinnosť:

- prijať opatrenia na odstránenie zistených porušení predpisov a ich príčin,
- doručiť Inšpektorátu práce Prešov písomnú správu o splnení opatrení na odstránenie zistených porušení predpisov a ich príčin a o odstránení nedostatkov v lehote po piatich dňoch o po uplynutí lehoty na ich odstránenie. Obsah protokolu bol prerokovaný s Ing. V. V., povereným konateľom v mene spoločnosti TOBI CONSTRUCT s. r. o.

26. Na základe vyjadrenia k protokolu zo dňa 15.02.2017 zo strany spoločnosti TOBI CONSTRUCT s. r. o. Giraltovece bol spísaný Dodatok č. 1 zo dňa 02.03.2017 pod č. ODDBOZP/KON/2017/236/3024, v ktorom žalovaný reagoval na jednotlivé námietky sťažovateľa, pričom zotrval na dôvodoch uvedených v protokole zo dňa 15.02.2016.

27. K uvedenému Dodatku č. 1 sa vyjadril kontrolovaný subjekt, a preto Inšpektorát práce Prešov vypracoval Dodatok č. 2 dňa 08.03.2017 pod č. ODDBOZP/KON/2017/236/3310 k Protokolu č. IPV-5-12-2.2/P/E22, A24, 25-17 zo dňa 15.02.2017 a v tomto konštatoval, že pôvodné znenie opatrení, ktorým bolo nariadené odstrániť zistené nedostatky v bodoch 1, 2, 3 a 4 tohto protokolu do troch dní od uzavretia protokolu bolo nahradené novým opatrením, ktorým inšpektor práce v súlade s ustanovením § 12 ods. 2 písm. b) zákona o inšpekcii práce a zákona č. 82/2005 Z. z. nariadil odstrániť zistené nedostatky v bodoch 1, 2, 3 tohto protokolu do troch dní od uzavretia protokolu. Zároveň konštatoval v závere, že ostatné časti prerokovaného protokolu zo dňa 15.02.2017 uzatvorené Dodatkom č. 1 zo dňa 02.03.2017 zostávajú nezmenené.

28. Podľa § 12 ods. 2 písm. b) zákona č. 125/2006 Z. z., na základe výsledkov inšpekcie práce, podľa závažnosti zistených skutočností, je inšpektor práce oprávnený nariadiť odstránenie zistených nedostatkov ihneď alebo v lehotách ním určených.

29. Podľa § 13 ods. 2 zákona č. 125/2006 Z. z., v prípade zistenia nedostatkov u kontrolovaného zamestnávateľa alebo kontrolovanej fyzickej osoby, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, je inšpektor práce povinný vypracovať protokol a ten prerokovať so zamestnávateľom alebo ním povereným zamestnancom, alebo s fyzickou osobou, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom. Inšpektor práce je povinný pri vypracúvaní protokolu prihliadať na vyjadrenia a doklady uplatnené alebo predložené kontrolovaným zamestnávateľom alebo kontrolovanou fyzickou osobou, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, počas výkonu inšpekcie práce do prerokovania protokolu.

30. Podľa § 14 ods. 1 zákona č. 125/2006 Z. z., protokol obsahuje označenie príslušného inšpektorátu práce, meno a priezvisko inšpektora práce, ktorý vykonal inšpekciu práce, označenie kontrolovaného zamestnávateľa alebo kontrolovanej fyzickej osoby, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, miesto a čas vykonania inšpekcie práce, predmet inšpekcie práce, zistené porušenia predpisov a záväzkov vyplývajúcich z kolektívnych zmlúv, podpis a vyjadrenie zamestnávateľa alebo ním povereného zamestnanca, alebo fyzickej osoby, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, k zisteným porušeniam predpisov a záväzkov vyplývajúcich z kolektívnych zmlúv a k ďalším skutočnostiam uvedeným v protokole, stanovisko inšpektora práce k tomuto vyjadreniu, dátum vypracovania a dátum prerokovania protokolu, podpis inšpektora práce a odtlačok pečiatky. Protokol obsahuje aj vyjadrenie právnickej osoby alebo fyzickej osoby ku skutočnostiam uvedeným v protokole, ktoré sa jej týkajú, ak ide o vyšetrowanie udalosti uvedenej v § 7 ods. 3 písm. b). Ak bolo zistené porušenie zákazu nelegálnej práce alebo nelegálneho zamestnávania, protokol obsahuje aj čas, keď bolo porušenie zákazu nelegálnej práce alebo nelegálneho zamestnávania zistené, a ak boli preukázané, aj dohodnutú mzdu a dobu trvania nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania.

31. Podľa § 14 ods. 2 zákona č. 125/2006 Z. z. v protokole inšpektor práce navrhne opatrenia podľa § 12 ods. 2 písm. a), uloží opatrenia podľa § 12 ods. 2 písm. b), c), g), h) a i) a uloží povinnosť kontrolovanému zamestnávateľovi alebo kontrolovanej fyzickej osobe, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom,

a) prijať opatrenia na odstránenie zistených porušení predpisov a záväzkov vyplývajúcich z kolektívnych zmlúv a ich príčin,

b) doručiť inšpektorátu práce v určenej lehote písomnú správu o splnení opatrení na odstránenie zistených porušení predpisov a záväzkov vyplývajúcich z kolektívnych zmlúv a ich príčin.

32. Podľa § 3 ods. 3 Nariadenia vlády SR z 24.05.2006 č. 396/2006 Z. z., o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko, stavebník pred začatím prác predloží inšpektorátu práce, v ktorom územnom obvode sa stavenisko nachádza, oznámenie podľa prílohy č. 1, ak

a) plánované trvanie prác na stavenisku bude dlhšie ako 30 pracovných dní a na stavenisku bude súčasne pracovať viac ako 20 fyzických osôb, alebo

b) rozsah plánovaných prác prekročí 500 osobodní.

33. Podľa § 3 ods. 4 citovaného nariadenia, stavebník pred začatím prác viditeľne umiestni na stavenisku oznámenie podľa prílohy č. 1, ktoré v prípade zmeny aktualizuje.

34. Podľa § 9 Vyhlášky č. 147/2013 Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR zo dňa 05.06.2013, podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri stavebných prácach a prácach s nimi súvisiacich a podrobnosti o odbornej spôsobilosti na výkon niektorých pracovných činností podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci na stavenisku, sú uvedené v prílohe č. 1.

35. Podľa prílohy číslo 1 citovanej Vyhlášky, v bode 1, 2 je uvedené, že stavenisko v zastavanom území obce musí byť oplotené do výšky najmenej 1,8 m. Líniová stavba, alebo stavenisko, na ktorom sa vykonávajú krátkodobé práce, v zastavanom území obce sa ohradia dvojtyčovým zábradlím vysokým najmenej 1m alebo sa zabezpečia iným vhodným bezpečnostným opatrením.

36. Podľa § 6 ods. 1 písm. a/ a b/ zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zamestnávateľ v záujme zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je povinný vykonávať opatrenia so zreteľom na všetky okolnosti týkajúce sa práce a v súlade s právnymi predpismi a ostatnými predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, zlepšovať pracovné podmienky a prispôbovať ich zamestnancom; zohľadňovať pritom meniace sa skutočné a predvídateľné okolnosti a dosiahnuté vedecké a technické poznatky.

37. Podľa § 6 ods. 1 písm. d/ citovaného zákona o BOZP, je zamestnávateľ povinný zabezpečovať, aby pracoviská, komunikácie, pracovné prostriedky, materiály, pracovné postupy, výrobné postupy, usporiadanie pracovných miest a organizácia práce neohrozovali bezpečnosť a zdravie zamestnancov a na ten účel zabezpečovať potrebnú údržbu a opravy.

38. Sťažovateľ v kasačnej sťažnosti namietal, že krajský súd prejednávajú vec nesprávne právne posúdil, keď výrokovú časť a odôvodnenie napadnutého rozhodnutia v znení jeho dodatkov neposudzoval podľa § 47 ods. 2 a 3 Správneho poriadku. V zmysle § 21 ods. 3 zákona o inšpekcii práce na konanie podľa § 4 písm. e), § 6 ods. 1 písm. b), d) a e), § 7 ods. 3 písm. d), e), i) a s), ods. 8 písm. b) a ods. 9, § 12 ods. 2 písm. d) až f), § 19 a 20 sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak. Všeobecné predpisy o správnom konaní sa nevzťahujú na vydanie oprávnenia, preukazu, osvedčenia a povolenia podľa tohto zákona. Z tohto ustanovenia zákona je zrejmé, že pri vydaní protokolu - napadnutého rozhodnutia sa uplatňujú ustanovenia zákona o inšpekcii práce ako ustanovenia osobitného právneho predpisu, pričom ust. § 47 Správneho poriadku je v tomto prípade všeobecným právnym predpisom, ktorý sa uplatňuje len subsidiárne v tom prípade, ak konkrétnu otázku neupravuje zákon o inšpekcii práce. Ustanovenie § 14 zákona o inšpekcii práce upravuje podrobné náležitosti Protokolu a záznamu o výsledku inšpekcie práce, ako aj dodatkov k nim, preto sa naň ust. § 47 Správneho poriadku neaplikuje.

39. Preskúmaním Protokolu č. IPV-5-12-2.2/P/E22, A24, 25-17 zo dňa 15.02.2017 kasačný súd zistil, že tento obsahuje kogentné náležitosti vyžadované osobitným právnym predpisom. Protokol bol sťažovateľovi doručený a bolo mu umožnené, aby sa k zisteniam uvedeným v protokole vyjadril.

Uvedeným spôsobom došlo k jeho prerokovaniu.

40. Prerokovaním sa rozumie oboznámenie sa dotknutého subjektu so zistenými nedostatkami a navrhovanými alebo nariadenými opatreniami, ku ktorým sa môžu tieto subjekty vyjadriť. S cieľom zabezpečiť právnu istotu dozorovaných subjektov ustanovuje zákon inšpektorovi práce povinnosť zaoberať sa pri vyhotovovaní protokolu o výsledku inšpekcie práce vyjadreniami a dokladmi, ktoré uplatní alebo predloží zamestnávateľ alebo fyzická osoba, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, len počas výkonu inšpekcie práce, a to do okamihu prerokovania protokolu. Ak sú návrhy, dôkazy alebo námietky predložené po prerokovaní protokolu, inšpektor práce nemusí na ne prihliadať. Zámerom je zabrániť nekalému konaniu zo strany kontrolovaných osôb (dodatocné vyhotovovanie dokladov, dodatocné svedecké výpovede). Dodatok k protokolu má slúžiť k zdôrazneniu presvedčivosti záverov protokolu po tom, čo boli vo vyjadrení k nemu spochybnené.

41. Napriek okolnosti, že orgán verejnej správy sa nemusel v rámci predmetného konania zaoberať námietkami vznesenými sťažovateľom po prerokovaní protokolu, týmito sa zaoberal, doplnil dokazovanie a o novom stanovisku ho informoval formou Dodatku č. 2.

42. Najvyšší súd považuje za potrebné k veci uviesť, že protokol o výsledku inšpekcie práce predstavuje podklad pre rozhodnutie, ktorým sa predbežne vyhodnocuje zistený skutkový stav, oboznamujú sa dôkazy a zamestnávateľovi sa v ňom ukladajú neodkladné opatrenia, ktoré je povinný prijať na odstránenie zistených nedostatkov. Výkonávanie šetrenia inšpektorov, ako aj postup pri vyhotovovaní protokolu sa neriadi ustanoveniami zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, má preto neformálny charakter, je upravený osobitným predpisom, v tomto prípade zákonom o inšpekcii práce. Protokol (s prípadným dodatkom) teda obsahuje len predbežné zistenia, z ktorých následne vychádza ďalšie konanie, napr. konanie o uložení pokuty. Až toto následné konanie sa riadi správnym poriadkom, v ktorom má účastník procesné práva predkladať návrhy na ďalšie dokazovanie a doplniť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, preukazovať nezavinenie, resp. zníženie svojej miery zavinenia, a pod. V tomto následnom konaní môže kontrolovaný preukazovať dokladmi, ktoré neboli inšpektorom predložené v rámci výkonu kontroly, splnenie vytýkaných nedostatkov ako i riadne plnenie právnych predpisov. V predmetnom, následnom konaní môže sťažovateľ predložiť doklady svedčiace o tom, že nebolo potrebné zabezpečenie staveniska oplatením, príp. oznámiť inšpektorátu práce oznámenie o stavbe z dôvodu, že sa jedná o drobnú alebo krátkodobú stavbu a vyvrátiť zistenia a závery inšpekcie. Z obsahu spisu a dokladov, ktoré sťažovateľ predložil pri realizovanej kontrole, nebolo možné spochybniť závery orgánov verejnej správy.

43. Zo znenia ustanovenia § 2 ods. 2 správneho súdneho poriadku vyplýva, že súd môže poskytnúť ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby, ak boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy. V danom prípade vo vyhotovenom protokole boli sťažovateľovi priamo uložené povinnosti, a to v časti „Opatrenia“, v rámci ktorých orgán verejnej správy nariadil sťažovateľovi odstrániť zistené nedostatky v bodoch 1), 2), 3) a 4) Protokolu a prijať opatrenia na odstránenie zistených porušení predpisov a ich príčin a informovať o prijatých opatreniach.

44. Ako z rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky opakovane vyplýva, v danom prípade nie je podstatné, či rozhodnutie (protokol) bolo vydané na základe správneho konania alebo nie, ale podstatné je, či sa jedná o prejav rozhodovacej činnosti orgánu verejnej správy, v dôsledku ktorého dochádza k zásahu do subjektívnych práv alebo povinností žalobcu. Predmetným protokolom bola totiž konštatovaná deliktuálna zodpovednosť zamestnávateľa za zistené nedostatky a boli mu uložené opatrenia, ktorých plnenie je v zmysle zák. č. 125/2006 Z. z. vynutiteľné (§ 19 cit. zák.). Je preto nesporné, že predmetný protokol a jeho závery do subjektívnych práv a povinností žalobcu zasahuje, a je z tohto dôvodu preskúmateľný súdom.

45. Kasačný súd sa nemôže stotožniť s právnym názorom sťažovateľa, pretože ako správne dôvodil žalovaný, inšpektori práce konali v zmysle § 14 ods. 2 zákona o inšpekcii práce a kontrolovanému subjektu uložili opatrenia podľa § 12 ods. 2 písm. b/ zákona o inšpekcii práce a nariadili sťažovateľovi odstrániť zistené nedostatky, ktoré boli zrozumiteľným spôsobom identifikované v časti B) bod 1), 2),

3), 4). Uložená povinnosť prijať opatrenia na odstránenie zistených porušení predpisov a ich príčin vychádza z nariadených opatrení na odstránenie zistených nedostatkov, v čom kasačný súd nezistil ich nevykonateľnosť alebo zmätočnosť. Za nevykonateľnú najvyšší súd nepovažuje ani uloženú povinnosť písomne informovať orgán verejnej správy o splnení opatrení. Žalobou napadnuté rozhodnutie - Protokol č. IPV-5-12-2.2/P-E22, A24, 25-17 zo dňa 15.02.2017 v znení dodatkov spĺňa náležitosti určene osobitným predpisom, bolo prihliadnuté na doklady predložené kontrolovaným a bolo prihliadnuté aj na jeho vyjadrenia k zisteniam.

46. K námietke odklonu rozhodnutia krajského súdu od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu je potrebné poznamenať, že takýto nedostatok kasačný súd nezistil, a príkladmo uvedené rozhodnutia uvedené v kasačnej sťažnosti žalobcu pojednávajú o skutkovo odlišných právnych otázkach a neboli výsledkom rozhodovania o kasačnej sťažnosti.

47. Sťažovateľ namietal aj nedostatočné odôvodnenie rozsudku krajského súdu, ktorý podľa jeho názoru nedostatočne vyhodnotil jeho námietky, týkajúce sa zmätočnosti vydaného Protokolu a Dodatkov č. 1 a 2 k nemu, pričom nie je pre sťažovateľa zrejmé, ktorý je pre neho záväzný, a súdu vytkol aj neodôvodnenie skutočnosti, prečo na predmetnú námietku sťažovateľa neprihliadol. V tomto prípade dáva kasačný súd do pozornosti sťažovateľa ust. § 14 ods. 3 písm. a/ zákona o inšpekcii práce, podľa ktorého je dodatok súčasťou protokolu, to znamená, že dodatok dopĺňa prerokovaný protokol a ostatné jeho časti, ktoré neboli dodatkom zmenené zostávajú v platnosti, ako je napokon aj uvedené v preskúmaných dodatkoch.

48. Súčasťou Protokolu o výsledku inšpekcie práce zo dňa 15.0.2017 č. IPV-5-12-2.2/P/E22, A24, 25-17 je Dodatok č. 1 zo dňa 02.03.2017 č. ODDBOZP/KON/2017/236/3024, ako aj Dodatok č. 2 z 08.03.2017 č. ODDBOZP/KON/2017/236/3310. Dodatkom č. 2 zrušila inšpektorka práce konštatované porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania v bode 4. V závere uviedla, že ostatné časti prerokovaného protokolu uzatvoreného Dodatkom č. 1 zo dňa 02.03.2017 ostávajú nezmenené. Nemožno súhlasiť s argumentáciou sťažovateľa o nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, pretože tento sa žalobnou námietkou sťažovateľa zaoberal v bode 65. napadnutého rozsudku.

49. Povinnosť súdu svoje rozhodnutie náležite odôvodniť je jedným z princípov predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava SR“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Táto povinnosť vyplýva i z ustálenej judikatúry ESLP. Judikatúra tohto súdu teda nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument.

50. Kasačný súd je toho názoru, že rozhodnutie krajského súdu spĺňa kritériá pre odôvodňovanie súdnych rozhodnutí, a preto ho možno považovať za preskúmateľný a ústavne akceptovateľný. Dôvody svojho rozhodnutia dostatočným spôsobom vysvetlil, preto jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné. Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR nemožno považovať to, že krajský súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv sťažovateľa.

51. V súlade s citovanými ustanoveniami a vyššie uvedenými úvahami si najvyšší súd osvojil záver, že napadnuté rozhodnutie krajského súdu bolo vydané v súlade so zákonom, nebol dôvod na jeho zrušenie alebo zmenu a kasačnú sťažnosť je potrebné ako nedôvodnú zamietnuť v zmysle ust. § 461 S. s. p.

52. O náhrade trov kasačného konania najvyšší súd rozhodol podľa § 170 písm. a/ S. s. p. v spojení s § 467 ods. 1 S. s. p. Žalobca v kasačnom konaní úspech nemal a žalovanému náhrada trov kasačného konania zo zákona neprislúcha, preto sťažovateľovi právo na náhradu trov kasačného konania nepriznal.

53. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9

zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.